

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 27/21
V Luxemburgu 25. februára 2021

Návrhy generálneho advokáta vo veci C-821/19
Komisia/Maďarsko (Kvalifikácia pomoci žiadateľom o azyl ako trestného činu)

Podľa generálneho advokáta Rantosa si Maďarsko nespĺnilo svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, keď organizačnú činnosť, ktorej cieľom je umožniť začatie konania o poskytovaní medzinárodnej ochrany osobami nespĺňajúcimi vnútroštátne kritériá na poskytnutie takejto ochrany, trestá podľa predpisov trestného práva

Kvalifikácia tejto činnosti ako trestného činu narušuje výkon práv zaručených normotvorcom Únie v oblasti pomoci žiadateľom o medzinárodnú ochranu

V rámci legislatívnej reformy z roku 2018 sťažilo Maďarsko podmienky prístupu ku konaniam o poskytovaní medzinárodnej ochrany, ako aj podmienky výkonu činnosti, ktorej cieľom je poskytovať poradenstvo a konzultácie žiadateľom o túto ochranu. Maďarsko jednak zaviedlo nový dôvod neprípustnosti žiadostí o medzinárodnú ochranu, a to že žiadateľ pred svojím vstupom na maďarské územie pricestoval bezpečnou tranzitnou krajinou. Jednak tento členský štát kvalifikoval ako trestný čin organizačnú činnosť, ktorej cieľom je umožniť začatie konania o poskytovaní medzinárodnej ochrany osobami nespĺňajúcimi vnútroštátne kritériá na poskytnutie takej ochrany, a stanovil obmedzenia osôb stíhaných alebo potrestaných za taký trestný čin.

Komisia podala voči Maďarsku na Súdny dvor žalobu o nesplnenie povinnosti, pretože sa domnievala, že zavedenie dôvodu neprípustnosti súvisiaceho s pricestovaním cez bezpečnú tranzitnú krajinu, kvalifikácia ako trestného činu vyššie uvedenej organizačnej činnosti a stanovenie ďalších obmedzení voči osobám stíhaným alebo potrestaným za takú činnosť porušujú „smernicu o spoločných konaniach“¹ a „smernicu o prijímaní žiadateľov“².

V dnešných návrhoch generálny advokát Athanasios Rantos najprv pripomína, že protiprávnosť dôvodu neprípustnosti spochybňovaného Komisiou už Súdny dvor konštatoval vo svojom rozsudku z 19. marca 2020³. Generálny advokát preto Súdnemu dvoru navrhuje určiť, že **Maďarsko si tým, že zaviedlo tento dôvod neprípustnosti, nespĺnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo „smernice o spoločných konaniach“.**

Generálny advokát sa ďalej zaoberá tvrdením porušením ustanovení práva Únie v oblasti pomoci žiadateľom o medzinárodnú ochranu. Generálny advokát v tejto súvislosti vzal na vedomie, že sa zdá, že judikatúra Alkotmánybíróság (Ústavný súd, Maďarsko)⁴ zaručuje, aby jednoduchá humanitárna pomoc nemajetným osobám a osobám v núdzi nepredstavovala protiprávnu organizačnú činnosť. Zdôrazňuje však, že nad rámec tohto prípadu každá organizácia alebo osoba poskytujúca pomoc, ktorej cieľom je začatie konania o poskytovaní medzinárodnej ochrany, koná nevyhnutne s úmyslom umožniť dotknutej osobe začatie takejto ochrany. Z tohto dôvodu môže mať taká organizácia alebo taká osoba prinajmenšom pochybnosti o tom, či dotknutá osoba spĺňa požiadavky nevyhnutné na získanie tejto ochrany.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 60).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 96).

³ Rozsudok Súdneho dvora z 19. marca 2020, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompá), [C-564/18](#).

⁴ Rozhodnutie č. 3/2019.

Pochybnosti o pravdivosti tvrdení žiadateľov sú totiž neoddeliteľnou súčasťou konania o poskytovaní medzinárodnej ochrany, ktoré sa uskutočňuje práve s cieľom preukázať, či sú podmienky na poskytnutie tejto ochrany splnené. Podľa názoru generálneho advokáta prináleží príslušným vnútroštátnym orgánom, a nie právnym zástupcom alebo organizáciám alebo osobám ponúkajúcim pomoc žiadateľom o medzinárodnú ochranu, aby posúdili, či dôvody uvádzané v žiadosti odôvodňujú poskytnutie tejto ochrany v súlade s podmienkami vyžadovanými vnútroštátnou právnou úpravou.

Generálny advokát v tejto súvislosti zdôrazňuje, že v kontexte uplatňovania vyššie uvedeného protiprávneho dôvodu neprípustnosti považujú maďarské orgány Srbsko za bezpečnú tranzitnú krajinu. Každá osoba alebo organizácia, ktorá poskytuje pomoc žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorí do Maďarska pricestujú cez túto krajinu, si bude dobre vedomá toho, že ich žiadosti sú veľmi pravdepodobne odsúdené na neúspech a že sa tak vystavuje konkrétnemu riziku trestného stíhania.

Generálny advokát sa tiež domnieva, že kvalifikácia pomoci žiadateľom o medzinárodnú ochranu ako trestného činu môže mať osobitne významný odradzujúci účinok na všetky osoby alebo organizácie, ktoré sa vedomo pokúšajú podporiť zmenu vnútroštátnej právnej úpravy v oblasti medzinárodnej ochrany alebo zjednodušenie prístupu žiadateľov ku konaniu o poskytnutí takejto ochrany alebo k humanitárnej pomoci. Za týchto podmienok generálny advokát zastáva názor, že **kvalifikácia dotknutej organizačnej činnosti ako trestného činu predstavuje nedôvodnú prekážku výkonu práv zaručených právom Únie v oblasti pomoci žiadateľom o medzinárodnú ochranu a z toho dôvodu nesplnenie povinností vyplývajúcich z tejto právnej úpravy.**

Pokiaľ ide napokon o maďarskú právnú úpravu, podľa ktorej má každá osoba trestne stíhaná za trestný čin napomáhania nelegálnemu prisťahovalectvu zakázané, aby vstúpila do okruhu vo vzdialenosti menej ako osem kilometrov od vonkajšej hranice maďarského územia, generálny advokát sa domnieva, že táto právna úprava nepopierateľne zvyšuje negatívne účinky kvalifikácie uvedenej organizačnej činnosti ako trestného činu. Domnieva sa však, že táto právna úprava nie je sama osebe v rozpore s právom Únie, pretože len umožňuje policajným orgánom zakázať osobám podozrivým zo spáchania trestných činov prístup na miesta súvisiace s týmito činmi. Generálny advokát ďalej konštatuje, že Komisia neuviedla tvrdenia preukazujúce obmedzujúcu povahu samotnej dotknutej právnej úpravy, ale iba zdôraznila, že táto právna úprava zvyšuje obmedzujúci účinok kvalifikácie dotknutej organizačnej činnosti ako trestného činu. Generálny advokát preto **Súdneho dvoru navrhuje túto žalobu zamietnuť v rozsahu, v akom sa Komisia domáha, aby bolo konštatované nesplnenie povinnosti na základe tejto samotnej právnej úpravy.**

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdneho dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradu. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Žalobu o nesplnenie povinnosti smerujúcu proti členskému štátu, ktorý si nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, môže podať Komisia alebo iný členský štát. Ak Súdny dvor určí, že došlo k nesplneniu povinnosti, dotknutý členský štát je povinný bezodkladne vykonať rozsudok. Ak sa Komisia domnieva, že členský štát nevykonával rozsudok, môže podať novú žalobu s návrhom na uloženie peňažných sankcií. Avšak v prípade neoznámenia opatrení na prebratie smernice Komisii môže Súdny dvor na návrh tejto inštitúcie uložiť sankcie v štádiu prvého rozsudku.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z prednesenia návrhov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106